

Підстави для відкриття виконавчого провадження та прийняття виконавчого документа до виконання

Органи юстиції - це система органів виконавчої влади, які забезпечують здійснення правової політики в державі, захист прав та законних інтересів громадян, підприємств, установ та організацій.

При порушенні будь-яких конституційних прав чи власних інтересів людина чи юридична особа звертаються до суду, інших державних правозахисних органів, розраховуючи на те, що держава, захистить їх від неправомірних дій і допоможе поновити порушені права і законні інтереси.

Але захист прав, свобод і інтересів не завершується прийняттям рішення. Після даного юридичного акту настає процедура виконання прийнятого рішення.

У відповідності до статті 1 Закону України «Про державну виконавчу службу» державна виконавча служба України входить до системи органів Мін'юста і здійснює виконання рішень судів, третейських судів та інших органів, а також посадових осіб відповідно до законів України.

Завданням державної виконавчої служби України є своєчасне, повне і неупереджене примусове виконання рішень, передбачених законом.

Процедура виконання рішень врегульована законодавством про виконавче провадження. Розглянемо підстави для відкриття виконавчого провадження.

Відтак, державний виконавець відкриває виконавче провадження на підставі виконавчого документа, зазначеного в статті 17 Закону України «Про виконавче провадження» (далі – Закон):

- 1) за заявою стягувача або його представника про примусове виконання рішення;
- 2) за заявою прокурора у випадках представництва інтересів громадянина або держави в суді;
- 3) у разі якщо виконавчий лист надійшов від суду на підставі ухвали про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду в порядку, встановленому законом;
- 4) в інших передбачених законом випадках.

У заяві про відкриття виконавчого провадження стягувач вправі зазначити відомості, що ідентифікують боржника чи можуть сприяти примусовому виконанню рішення (рахунок боржника, місце роботи чи отримання ним інших доходів, місцезнаходження його майна тощо), а також шляхи отримання ним коштів, стягнутих з боржника.

У заяві про відкриття виконавчого провадження щодо виконання рішення про майнове стягнення стягувач має право просити державного виконавця накладати арешт на майно та кошти боржника та оголосити заборону на його відчуження.

Під час пред'явлення виконавчого документа або його дубліката до виконання разом з ним подаються:

- 1) у разі виконання рішення про конфіскацію майна засудженого за вироком суду - копія опису майна і копія вироку. У разі відсутності у справі опису майна засудженого надсилається довідка про те, що опис майна не проводився;
- 2) у разі виконання рішення про конфіскацію майна за постановою суду - копія протоколу вилучення майна, що підлягає конфіскації, або довідка про відсутність такого майна;
- 3) у судових справах, за якими застосовано заходи забезпечення позовних вимог, - копії документів, що підтверджують виконання ухвали суду про забезпечення позову, у разі якщо такі заходи застосовувалися судом.

Отже, підставою для вжиття заходів примусового виконання рішень є виконавчий документ, який пред'явлений до виконання в установленому Законом порядку. Виконавчий документ повинен відповідати вимогам до виконавчого документа, зазначеним у статті 18 Закону.

Слід мати на увазі, що при перевірці відповідності виконавчого документа вимогам пункту 3 частини першої статті 18 Закону, державні виконавці мають враховувати таке:

а) повне найменування для юридичних осіб повинно містити інформацію про організаційно-правову форму такої особи відповідно до вимог чинного законодавства;

б) ім'я фізичної особи (яка є громадянином України) складається з її прізвища, власного імені та по батькові (частина перша статті 28 [Цивільного кодексу України](#)). Відповідно до частини третьої статті 12 [Закону України «Про національні меншини в Україні»](#) громадяни, в національній традиції яких немає звичаю зафіксувати по батькові, мають право записувати в паспорті лише ім'я та прізвище, а у свідоцтві про народження - імена батька та матері;

в) відсутність коду за Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України стягувача та боржника (для юридичних осіб) допускається, якщо законодавством країни, на території якої зареєстровано юридичну особу, не передбачено присвоєння юридичній особі такого коду;

г) для фізичних осіб реєстраційний номер облікової картки платника податків не зазначається у виконавчому документі, якщо особа є іноземцем та законодавством країни, на території якої проживає фізична особа, встановлено інші форми обліку або якщо особа відмовилась його мати через свої релігійні переконання, про що є відповідна відмітка у паспорті особи.

г) реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія і номер паспорта можуть не зазначатися в постанові у справах про адміністративні правопорушення, які виносяться на місці вчинення правопорушення або без участі особи.

Необхідно підкреслити, що заява про відкриття виконавчого провадження подається до органу ДВС у письмовій формі разом із оригіналом (дублікатом) виконавчого документа, в якій у разі наявності можуть зазначатися номер мобільного телефону, факсу (телефаксу), адреса електронної пошти.

До заяви про відкриття виконавчого провадження, яка подається представником стягувача, додається документ, що підтверджує його повноваження.

На кожен поданий на примусове виконання виконавчий документ стягувачем подається окрема заява про відкриття виконавчого провадження.

У разі пред'явлення до виконання виконавчого документа, за яким надана розстрочка виконання, виконавче провадження відкривається в частині, за якою сплинув строк сплати.

Тепер перейдемо до процедури прийняття виконавчого документа до виконання.

Відповідно до Закону, державний виконавець зобов'язаний прийняти до виконання виконавчий документ і відкрити виконавче провадження, якщо не закінчився строк пред'явлення такого документа до виконання, він відповідає вимогам, передбаченим Законом, і пред'явлений до виконання до відповідного органу державної виконавчої служби.

Державний виконавець протягом трьох робочих днів з дня надходження до нього виконавчого документа виносить постанову про відкриття виконавчого провадження.

У постанові державний виконавець вказує про необхідність боржнику самостійно виконати рішення у строк до семи днів з моменту винесення постанови (у разі виконання рішення про примусове виселення боржника - у строк до п'ятнадцяти днів) та зазначає, що у разі ненадання боржником документального підтвердження виконання рішення буде розпочате примусове виконання цього рішення із стягненням з боржника виконавчого збору і витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій, передбачених Законом.

За заявою стягувача державний виконавець одночасно з винесенням постанови про відкриття виконавчого провадження може накладати арешт на майно та кошти боржника, про що виноситься відповідна постанова.

Виконавчий документ, виданий на підставі рішення, яким надано відстрочку виконання, приймається державним виконавцем до виконання після закінчення строку відстрочки в межах строку, встановленого для його пред'явлення.

У разі відкриття виконавчого провадження за виконавчим документом про конфіскацію майна, стягнення періодичних платежів, забезпечення позовних вимог або якщо рішення підлягає негайному виконанню, строк для самостійного виконання рішення не надається.

Копії постанови про відкриття виконавчого провадження надсилаються не пізніше наступного робочого дня стягувачу та боржникові.

Постанова про відкриття виконавчого провадження може бути оскаржена сторонами у десятиденний строк у порядку, встановленому Законом.

Отже, радимо користатися наданими правами у межах процедури виконавчого провадження.

Заступник начальника управління –

начальник відділу організації

та контролю за виконанням рішень

Управління ДВС ГТУЮ в Одеській області

О.А. Пірожок